

การจัดทำรายงานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Checklists)

โครงการศึกษาการจัดทำ Model การพัฒนาโครงการคมนาคมในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เชื่อมโยงกับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภายในกรอบ GMS เพื่อสนับสนุนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อทบทวนกฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการตรวจสอบรายการข้อมูลและข้อจำกัดด้านสิ่งแวดล้อม
- (2) เพื่อศึกษาข้อมูลทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันและแหล่งพื้นที่เสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบจากการพัฒนาโครงการ และจัดระดับความสำคัญของผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Level of Significance)
- (3) เพื่อประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่สำคัญในลักษณะของ Checklist เพื่อเสนอแนะหรือให้คำแนะนำถึงมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

การจัดทำรายการข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Checklists Report)

การจัดทำรายการข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมจะต้องสอดคล้องและเป็นไปตามแนวทางของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ธันวาคม พ.ศ. 2555) ซึ่งการคัดเลือกโครงการที่สำคัญ เพื่อจัดทำรายการข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมจะมีการคัดเลือกโครงการสำคัญจากผลการตรวจสอบรายการข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมโดยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

- 1 เป็นโครงการประเภทโครงสร้างพื้นฐาน
- 2 ให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดในกลุ่มจังหวัดเดียวกัน
- 3 เป็นโครงการสำคัญและอยู่ในแผนระยะสั้น (พ.ศ. 2568 - 2570) เป็นลำดับแรก
- 4 เป็นโครงการที่ยังไม่ได้มีการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมมาก่อน

การตรวจสอบรายการข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

นำแผนปฏิบัติการพัฒนาโครงการคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เชื่อมโยงกับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภายในกรอบ GMS เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว มาทำการตรวจสอบภายใต้รายการและข้อจำกัดในการพัฒนาโครงการในระยะยาวด้านสิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนในการจัดทำรายการตรวจสอบ ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Checklists) มี 5 ขั้นตอน

- 1 ประกอบด้วย ชื่อโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการ ที่ตั้งโครงการทางกายภาพ ทางภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม ข้อมูลและแผนผังแสดงพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่เขตอุทยาน เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าพื้นที่ป่าสงวนและอื่น ๆ (ถ้ามี) ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี รวมทั้งแสดงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เป็นต้น
- 2 การตรวจสอบประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นโดยวิธี Checklist ซึ่งเป็นเทคนิคในการบ่งชี้ผลกระทบที่มีนัยสำคัญ (Significant Impact) โดยที่ปรึกษาทำการศึกษาข้อมูลสิ่งแวดล้อมในประเด็นต่าง ๆ ครอบคลุมปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมและคุณค่ารวม 4 ประเภท ได้แก่ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ คุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ และคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต โดยพิจารณาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโครงการ
- 3 จัดระดับความสำคัญของแต่ละโครงการ ทั้งในระยะก่อสร้างและระยะดำเนินการ ตามปัจจัยทั้ง 4 ประเภท ตามที่กำหนดไว้ในส่วนที่ 2
- 4 ที่ปรึกษาจะสรุปประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบในระดับปานกลางขึ้นไปซึ่งมีนัยสำคัญแล้วนำมากำหนด มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม มาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทั้งในระยะก่อสร้างและระยะดำเนินการ นอกจากนี้ จะพิจารณาเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เป็นไปได้สำหรับทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบทางบวกเพื่อให้การพัฒนาเกิดความยั่งยืนมากขึ้น
- 5 ผลดีและผลเสียของการดำเนินโครงการ และมาตรการลดผลกระทบสำหรับผลกระทบทางลบที่อาจเกิดขึ้นโดยไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ตลอดจนแผนการเฝ้าระวังและติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ทั้งนี้ ในทุกกรณีหากพิจารณาแล้วเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ส่งผลให้เกิดการสูญเสียพื้นที่อย่างถาวรไม่สามารถมีมาตรการป้องกันและลดผลกระทบหรือฟื้นฟูสภาพป่าอนุรักษ์เพิ่มเติมกลับมาได้ดังเดิม นั้น ไม่ควรมีโครงการนำเสนอแนวทางการดำเนินโครงการต่อสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจรต่อไป

